

UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ujście Noteci PLH080006 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w *sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w *sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny* (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2007) 5403), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L12/383 z 15.01.2008). Powyższa decyzja została zastąpiona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w *sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny* (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2013) 7358) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L/350/287 z 21.12.2013).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z 2008 r. ze zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.), dalej zwaną ustawą: o *ochronie przyrody*.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o *ochronie przyrody*, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o *ochronie przyrody*.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o *ochronie przyrody*, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o *ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotom ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planom zadań ochronnych - statusu normy prawnej, ustanawianej zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy o *ochronie przyrody* w formie zarządzenia, jako akt prawa miejscowego.

Przyjęcie środka ochrony w odniesieniu do obszaru Natura 2000, o którym mowa w przepisie art. 28 ust. 1 ustawy o *ochronie przyrody*, umożliwi także odpowiednim organom administracji państwowej (tj. właściwemu miejscowo regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska i Generalnemu

Dyrektorowi Ochrony Środowiska) m.in. na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 w/cyt. ustawy oraz wykonywanie czynności wynikających § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 maja 2010 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013* (Dz. U. Nr 94, poz. 608 ze zm.). Ponadto podkreślić należy, iż przedmiotowy akt prawa, uwzględniający wymogi projektowanego Programu rolno-środowiskowo-klimatycznego, umożliwi także, na finansowanie w kolejnych latach zaprojektowanych działań ochronnych w odniesieniu do cennych siedlisk przyrodniczych położonych na trwałych użytkach zielonych w ramach ww. płatności, a także bezpośrednio przyczyni się do zwiększenia zainteresowania ww. Programem przez właścicieli i/lub zarządców nieruchomości rolnych objętych obszarem Natura 2000.

W powyższym zakresie przedmiotowa regulacja w swych skutkach prowadzi do bezpośredniego wywiązania się z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, przez organ administracji państwa, jak również przyczyni się do wzrostu efektywności działań ww. organu w zakresie wykorzystania instrumentów administracyjnych dotyczących ograniczenia uznaniowości we wszelkiego rodzaju postępowaniach administracyjnych, w tym także uproszczenia stosowanych procedur oraz osiągnięcia i utrwalenia zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego w granicach obszaru Natura 2000 dla którego przyjęto plan zadań ochronnych.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z 2010 r. ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego

Am

morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Dodatkowo oprócz powyższego zakresu oraz trybu sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, określonego przepisami powszechnie obowiązującymi, sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany jest do uwzględnienia oraz kierowania się w procesie planistycznym wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, (Dz. U. Nr 31, poz. 206), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Na podstawie art. 27a ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006, jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, który sporządził niniejszy plan zadań ochronnych na podstawie regulacji art. 28 ustawy *o ochronie przyrody* oraz właściwych aktów wykonawczych, w tym także obowiązujących wytycznych i instrukcji, dokonując w procesie planistycznym szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 415 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);
- 2) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nie obejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy *o ochronie przyrody*. Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: 1) dla którego ustanowiono plan ochrony, o którym

Am

mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody; 2) pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w ust. 10 art. 28 ustawy o ochronie przyrody; 3) pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w ust. 10 art. 28 ustawy o ochronie przyrody; 4) pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10 art. 28 ustawy o ochronie przyrody; Na podstawie dokonania czynności weryfikujących powyższy przepis prawa, stwierdzono, że w przedmiotowym postępowaniu legislacyjnym zachodzi przesłanka wynikająca z art. 28 ust. 10 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do rezerwatu przyrody „Santockie Zakole”, dla którego ustanowiony plan ochrony w drodze Zarządzenia Nr 23/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2013 r. (Dz. U. Woj. Lub. z 2013 r. poz. 1757), uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. W związku z powyższym, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006, ustanowiony został zgodnie z §1 ust. 2 niniejszego zarządzenia, z wyłączeniem części pokrywającej się z rezerwatem przyrody „Santockie Zakole”.

- 3) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru, w ramach których dokonano przeanalizowania danych o obszarze przekazanych do Komisji Europejskiej w formie Standardowego Formularza Danych, a także dokonano szczegółowej analizy dostępnych danych naukowych oraz wyników badań terenowych wykonanych w ramach prac związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych. Na podstawie powyższych czynności, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wnioskiem z dnia 19 lutego 2013 r. zwrócił się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o dokonanie aktualizacji informacji zawartych w Standardowym Formularzu Danych przedmiotowego obszaru. W dniu 3 lipca 2013 r. dokonano korekty merytorycznej przedmiotowego dokumentu, publikując Standardowy Formularz Danych ostoju na oficjalnym portalu internetowym sieci obszarów Natura 2000 w Polsce, prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Informacje naukowe, zawarte w powyższym dokumencie, w zakresie wykazu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, stanowiły podstawę merytoryczną przy opracowaniu niniejszego zarządzenia w sprawie ustanowienia przedmiotowego planu zadań ochronnych. Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych obszaru Ujście Noteci, przedmiotami jego ochrony są: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton* (3150), zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubrum* p.p. i *Bidentium* p.p. (3270), murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometalia*) i ciepłolubne murawy z (*Asplenium septentrionale*-*Festucion pallentis*) (6210), ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulalia sepium*) (6430), łąki selernicowe (*Cnidium dubium*) (6440), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum alba-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) (91E0), łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) (91F0), a także bór (*Castor fiber*) (1337).

W odniesieniu do dwóch typów siedlisk przyrodniczych: 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) oraz 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), a także jednego gatunku: 1355 wydry (*Lutra lutra*), Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, na podstawie nowych danych naukowych uzyskanych podczas prac planistycznych, dokonała korekty statusu ww. elementów przyrodniczych, zgodnie z trybem określonym wytycznymi z dnia 2.10.2012 r. w sprawie wprowadzania zmian do bazy danych obszarów Natura 2000.

Non

- 4) ustalenie oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Na podstawie dokonania przedmiotowej oceny ustalono, iż na 8 przedmiotów ochrony obszaru (7 typów siedlisk przyrodniczych i 1 gatunek ssaka o znaczeniu Wspólnotowym): 3 elementy przyrodnicze (6430, 91F0, 1337) uzyskały ocenę na poziomie właściwym (FV), 4 typy siedlisk przyrodniczych (3150, 6210, 6440, 91E0) na poziomie niezadawalającym (U1), natomiast w odniesieniu do 1 typu siedliska przyrodniczego (3270), z przyczyn braku danych, nie ustalono oceny stanu jego ochrony (XX).
- 5) ustalenie i przeanalizowanie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, wraz z uwzględnieniem oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry i wskaźniki oceny stanu ich ochrony.

Na podstawie wyników przeprowadzonej analizy uznano, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk należy w szczególności zaliczyć: (1) zaniechanie lub brak ekstensywnego koszenia, a także zarzucenie pasterstwa i brak wypasu trwałych użytków zielonych, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze (2) obecność i związany z tym niekorzystny wpływ redukcyjny, obcych gatunków inwazyjnych roślin (np. kolczurki klapowanej i klonu jesionolistnego) w strukturach siedlisk przyrodniczych (3) zanieczyszczenie zbiorników wodnych odpadami stałymi (śmieci) jako efekt aktywności wędkarskiej, (4) modyfikowanie funkcjonowania wód w tym znaczące odwodnienie obszaru, (5) regulowanie koryt rzecznych i zmiany ich przebiegu, (6) niewłaściwie lokalizowanie działań związanych z zalesieniem, mogące potencjalnie prowadzić do fizycznej degradacji murawowych i/lub łąkowych typów siedlisk przyrodniczych;

- 6) ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych i gatunków: 6430, 91F0 i 1337 zaplanowano utrzymanie obecnie istniejącego właściwego stanu ich ochrony, poprzez zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego rzeki Warty i Noteci. Odnośnie siedliska 3150 zaplanowano poprawę stanu jego ochrony, zarówno poprzez utrzymanie obecnego reżimu hydrologicznego obu rzek w obszarze, jak również ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie niekorzystnego wpływu aktywności związanej z wędkarstwem (śmieci, uszkodzenia roślinności). Natomiast w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych 6210 i 6440 zaplanowano poprawę stanu ich ochrony (głównie w zakresie struktury), poprzez utrzymanie i/lub wprowadzenie określonej formy ekstensywnego użytkowania gospodarczego, zgodnej z wymogami ich ochrony. Odnośnie siedliska przyrodniczego 91E0, zaplanowano także poprawę stanu jego ochrony poprzez utrzymanie obecnego, naturalnego reżimu hydrologicznego rzeki Warty i Noteci, w tym w szczególności, zachowanie kontynuacji procesów madotwórczych w obszarze. Natomiast w stosunku do siedliska przyrodniczego 3270, zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy obejmujące czynność ustalenia wielkości jego zasobów w obszarze i dokonanie oceny stanu jego ochrony wraz ze wskazaniem (tj. zaplanowaniem w uzasadnionym przypadku), dodatkowych działań ochronnych;

Powyższe cele działań ochronnych, zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz panujących ograniczeń (wynikających ze środków technicznych i aktualnego stanu wiedzy), oraz w świetle obowiązującej zasady przybliżenia obszaru do stanu *"przyrodniczo optymalnego"* tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony, na poziomie obszaru Natura 2000;

- 7) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru. W odniesieniu do poszczególnych siedlisk przyrodniczych zaplanowano środki ochrony obejmujące działania polegające w szczególności na: (1) dla siedlisk 6210 i 6440 - wdrożeniu odpowiednich metod użytkowania gospodarczego trwałych użytków zielonych, zgodnie z wymogami programu rolnośrodowiskowego – dedykowanego ochronie tych siedlisk. Na podstawie przepisu § 3 pkt 6 lit. a) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zmienionego w zakresie § 1 rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, dla ww. działania ochronnego, realizowanego na terenie gospodarstwa rolnego lub jego części, dokonano podziału na działania obligatoryjne i fakultatywne; (2) dla siedliska 3150 – zaplanowano wdrożenie działania w formie pisemnego poinformowania i/lub zorganizowanie cyklu spotkań informacyjno – dyskusyjnych z przedstawicielami środowisk wędkarskich w celu wzmocnienia ich świadomości ekologicznej w zakresie ochrony naturalnych zbiorników wodnych oraz starorzeczy na obszarze Natura 2000 Ujście Noteci; (3) względem siedliska 3270 – zaplanowano wdrożenie działań związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy o siedlisku w zakresie ustalenia wielkości jego zasobów w obszarze oraz dokonanie oceny stanu jego ochrony wraz z zaplanowaniem w uzasadnionym przypadku, dodatkowych działań wspomagających; (4) w odniesieniu do siedlisk 91E0 i 6430 pomimo ustalenia zagrożenia istniejącego, polegającego na obecności w strukturach fitocenoz tych siedlisk, obcych gatunków roślin, nie sformułowano w niniejszym planie zadań ochronnych działań z zakresu ochrony czynnej. Takie podejście wynika z faktu, iż na obecnym etapie stanu współczesnej wiedzy, nie znane są skuteczne oraz racjonalne metody eliminacji i/lub ograniczenia zidentyfikowanego zagrożenia, metodami ochrony czynnej. Niemniej jednak, kierując się nadrzędną zasadą przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotom ochrony obszaru, zaplanowano utrzymanie naturalnego reżimu hydrologicznego rzeki Warty i Noteci w obszarze, w tym w szczególności kontynuacji zachodzących procesów madotwórczych, które pozwolą w dłuższej perspektywie czasowej na spontaniczne unaturalnienie się obu typów siedlisk przyrodniczych i w konsekwencji na samoistne ograniczenie występowania w ich strukturach niepożądanych, gatunków roślin.
- 8) zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością raz na 5 lat, tj. w 5 i 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych. Realizacja przedmiotowego działania umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem m.in. realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody, a także stanowić będzie podstawę, dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;

Mon

- 9) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy: Santok, Deszczno, Zwierzyn oraz Miasta Gorzów Wlkp., miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powyższych jednostek samorządu terytorialnego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*. Na podstawie dokonanej analizy ustalono, że istnieją przesłanki pozwalające na sformułowanie potrzeby dokonania zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Santok, z uwagi na zidentyfikowanie w treści przedmiotowego dokumentu, ustaleń które mogą stanowić zagrożenie dla utrzymania i/lub przywrócenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006. Przedmiotowe wskazania, zostały określone w załączniku nr 6 do niniejszego zarządzenia;
- 10) w efekcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla całości lub części obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006;

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2010 r. znak: RDOŚ-08-WPN-I-3030-33/10/mb, podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu dokumentu, informując jednocześnie opinię publiczną o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i o jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości, zrealizowany został zgodnie z czynnościami określonymi przepisem art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, poprzez publikację w ustawowo przewidzianym terminie (tj. 21 dni) powyższych informacji w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 listopada 2010 r.:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Na etapie powyższego postępowania z udziałem społeczeństwa, w dniu 10 grudnia 2010 r. p. Andrzej Korzeniowski, reprezentujący Polskie Towarzystwo Biogeograficzne, wniósł w formie pisma elektronicznego (e-mail) uwagi oraz wnioski do opublikowanej przy ww. obwieszczeniu dokumentacji sprawy stanowiącej na tym etapie postępowania, założenia do sporządzanego projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006. Strona wnosząca przedmiotowe uwagi i wnioski, podkreśliła w szczególności, na potrzebę specjalnego potraktowania oraz wzięcia pod uwagę w rozpoczynającym się procesie planistycznym zagadnień związanych z:

- 1) funkcją rzek Warty i Noteci w kształtowaniu współczesnych i kopalnych ekosystemów ich dolin;
- 2) uwzględnieniem klimatycznych uwarunkowań ww. obszarów Natura 2000 w kontekście ich odmienności w stosunku do otaczających wysoczyzn i pól wydmy, porośniętych puszcami (Barlinecką i Notecką);
- 3) szczególnym skupieniem się na reżimie rz. Warty i Noteci w długich ciągach pomiarowych i sytuacjach ekstremalnych, które w zasadniczy sposób wpływają na sukces lęgowy ptaków wodno-błotnych, czy przeżywalność wielu gatunków chronionych, a także na ograniczenia ochrony spowodowane sytuacjami klęskowymi (powódzie, susze);
- 4) przedstawieniem symulacji zalewów lub deficytów wody w zależności od stanów Warty i Noteci i ich wpływu na siedliska,
- 5) rozpoznaniem gatunków wpływających na szczelność urządzeń hydrotechnicznych;
- 6) włączeniem do planów zadań ochronnych prac melioracyjnych umożliwiających dalsze funkcjonowanie siedlisk "naturowych" np.: w rezerwacie przyrody "Santockie Zakole" w sytuacjach wieloletnich susz.

Powyższe zagadnienia i wnioski zostały przekazane w całości Wykonawcy projektu planu zadań ochronnych, w celu ich uwzględniania na poszczególnych etapach prac planistycznych związanych z opracowaniem projektu planu zadań ochronnych, a także dokonania szerokiej ich analizy na forum grupy roboczej (zwanej: Zespołem Lokalnej Współpracy) - skupiającej wszystkie podmioty i osoby zainteresowane planowaniem ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r. z uwagi, iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określania konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie o którym mowa w art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, także odnośnie projektu dokumentu, czyli projektu zarządzenia ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udział społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu) daje najpewniejsze powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, udziału w opracowaniu dokumentu.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia 30 listopada 2011 r. znak: WPN-II.082.18.2011.MB, zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji

społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach przeprowadzenia powyższej procedury związanej z udziałem społeczeństwa - nie wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, żadne uwagi i/lub wnioski ze strony opinii publicznej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, którego celem jest: *"zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000"*, zorganizował i przeprowadził z udziałem Wykonawcy projektu planu, cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu oraz zainteresowane osoby fizyczne. Spotkania warsztatowe-dyskusyjne, odbyły się na terenie obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006 w siedzibie Urzędu Gminy Santok, według następującego harmonogramu: I spotkanie - 28 marca 2011 r., II spotkanie - 28 października 2011 r., III spotkanie - 30 listopada 2011 r. (łącznie we wszystkich spotkaniach udział wzięło około: 80 osób).

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu, a także szeroko i wnikliwie dyskutującą nad kolejnymi etapami powstawania projektu przedmiotowego dokumentu. Dodatkowo, w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, publikowane były na bieżąco materiały, prezentacje oraz protokoły i dokumentacje z przeprowadzonych spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Urzędu Gminy Santok,
- 2) Urzędu Miejskiego w Drezdenku,
- 3) Urzędu Gminy Deszczno,
- 4) Urzędu Miejskiego w Gorzowie Wlkp.,
- 5) Urzędu Gminy Zwierzyń,
- 6) Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich,
- 7) Starostwa Powiatowego w Gorzowie Wlkp.,
- 8) Nadleśnictwa Skwierzyna,
- 9) Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie,
- 10) Nadleśnictwa Karwin,
- 11) Nadleśnictwa Smolarz,
- 12) Nadleśnictwa Kłodawa,

- 13) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie,
- 14) Fundacji pałacy problem „HERACLEUM”,
- 15) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „SALAMANDRA”,
- 16) Agencji Nieruchomości Rolnych, Oddział terenowy w Gorzowie Wlkp.,
- 17) Polskiego Towarzystwa Biogeograficznego,
- 18) IMGW Regionalna Stacja Hydro-Meteorologiczna w Gorzowie Wlkp.,
- 19) Stowarzyszenia Bio-Pol Stare Polichno,
- 20) Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- 21) Regionalnego Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu - nadzór wodny w Gorzowie Wlkp.,
- 22) Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych – Inspektorat w Strzelcach Krajeńskich
- 23) Lubuskiej Izby Rolniczej,
- 24) Polskiego Związku Wędkarskiego - Okręg w Gorzowie Wlkp.,
- 25) Szczecińskich Kopalni Surowców Mineralnych S.A.,
- 26) Przedstawiciele sołectw gminy Santok: w Nowym Polichnie, Jastrzębniku, Janczewie, Mąkoszycach oraz Santoku,
- 27) Indywidualni producenci rolni gospodarujący na obszarze Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006,
- 28) Stowarzyszenia Klubu Przyrodników ze Świebodzina (Wykonawca projektu planu zadań ochronnych),
- 29) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony przy wykorzystaniu wiedzy naukowej, jak również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść przyjętego projektu dokumentu.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 15 stycznia 2014 r. pod numerem: 66/2014 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 w/cyt. ustawy.

Projekt planu zadań ochronnych zgodnie z dyspozycją przepisu art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, uzyskał na posiedzeniu w dniu 15 marca 2012 r. pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrektorze Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 23 stycznia 2014 r. znak: NK-II.0522.6.2014.KBro, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej*

w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Noteci PLH080006, nie wnosząc żadnych uwag.

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie około 1 819 000,00 zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim

Jan Bydzanica

W Budawie
oprac.
✓